

ПРОТОКОЛ № 8
засідання Наукового комітету Національної ради України з питань
розвитку науки і технологій від 16 грудня 2020 року

Місце проведення: у зв'язку з карантинном та рекомендованими протиепідемічними заходами, засідання відбувається в дистанційній формі відповідно до пункту 2 Регламенту роботи Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, шляхом аудіо/відеоконференції із застосуванням програмного забезпечення Skype.

Реєстрація членів Наукового комітету (далі – НК) проводиться онлайн шляхом приєднання до відеоконференції (група «Науковий комітет-2020»). За результатами реєстрації членів НК о 14:00 год. 16.12.2020 р. **присутні члени НК у кількості 21-єї особи.**

Поіменно:

АНІСІМОВ Ігор Олексійович, АРБУЗОВА Світлана Борисівна, БІЛОУС Анатолій Григорович, ВОЙТЕНКО Нана Володимирівна, ВОЛКОВ Роман Анатолійович, ВОРОБИЙОВА Ольга Петрівна, ГУНДОРОВА Тамара Іванівна, ЄГОРОВ Ігор Юрійович, ЄМЕЦЬ Алла Іванівна, ЖОЛОС Олександр Вікторович, ЗЕНКОВА Клавдія Юріївна, КЛИМЧУК Олександр Борисович, КОЛЕЖУК Олексій Костянтинівич, КОНДРАТЕНКО Юрій Пантелійович, ЛИСЕЦЬКИЙ Лонгін Миколайович, СЛЮСАРЕНКО Юрій Вікторович, СТАСИК Олег Володимирович, УШАКОВА Галина Олександрівна, ФАЙНЛЕЙБ Олександр Маркович, ФОМІНА Марина Олександрівна, ЧЕРНІГА Роман Михайлович.

Присутні також запрошені для участі у засіданні: голова Національного фонду досліджень України (далі – НФДУ, Фонд) Яценко Леонід Петрович, старші референти секретаріату Національної ради з питань розвитку науки і технологій Іванчук Ірина Францівна, Губарева Надія Анатоліївна.

Головуючий на засіданні – голова Наукового комітету Колежук О.К.

Головуючий представив проєкт порядку денного і вніс пропозицію змінити послідовність розгляду питань з метою першочергового заслуховування доповіді голови Національного фонду досліджень України.

Головуючим ставиться на голосування пропозиція схвалити **порядок денний зі змінами в послідовності розгляду питань**, в наступній редакції:

1. Питання діяльності Національного фонду досліджень України.

Доповідачі: Яценко Л.П., Колежук О.К.

2. Обговорення та затвердження проєкту протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Доповідачі: Колежук О.К., члени Наукового комітету

3. Різне.

Доповідачі: члени Наукового комітету.

Результати відкритого голосування:

«За» - 21, «Утримались» - Немає, «Проти» - Немає.

Порядок денний затверджений із запропонованими змінами.

Учасники засідання переходять до обговорення питань порядку денного.

1. Перше питання порядку денного – Питання діяльності Національного фонду досліджень України.

Виступили:

Голова Національного фонду досліджень України **Яценко Л.П** доповів, що Фонд звернувся до Наукового комітету, як Наглядової ради НФДУ, щодо погодження нової структури Дирекції Національного фонду досліджень України, проектів змін до штатного розпису на 2020 рік, штатного розпису на 2021 рік та кошторису на 2021 рік. Яценко Л.П пояснив, що зміни до структури Дирекції Фонду обґрунтовані необхідністю покращити ефективність та продуктивність роботи Дирекції. Наразі, є потреба виділити окремий структурний підрозділ в структурі Дирекції Фонду, який би здійснював супровід проєктів з фінансових питань та надавав би підтримку та допомогу, пов'язану із перевіркою документів фінансового характеру, зокрема кошторисів витрат проєктів та розрахунків до них, які подаються грантоотримувачами. Крім того, пропонується здійснити розмежування повноважень заступників виконавчого директора на першого заступника виконавчого директора із питань грантової підтримки та заступника виконавчого директора із загальних питань. Також пропонується ліквідувати сектор індивідуальних грантів та інших напрямів грантової підтримки, оскільки наразі Фонд не має правових підстав для фінансування індивідуальних грантів на 2021 рік.

Під час обговорення питання порядку денного щодо запропонованих Фондом змін Яценко Л.П відповів на запитання членів НК **Черніги Р.М., Ємець А.І., Білоуса А.Г., Воробйової О.П., Арбузової С.Б., Колежука О.К.**

Після завершення обговорення головуєчим було поставлено на голосування пропозицію погодити проєкт структури дирекції Національного фонду досліджень України, проєкт штатного розпису на 2020 рік, проєкт штатного розпису на 2021 рік та проєкт кошторису на 2021 рік.

Результати відкритого голосування:

«За» - 20, «Проти» - Немає, «Утримались» - 1.

Вирішили: погодити проєкт структури дирекції Національного фонду досліджень України, проєкт штатного розпису на 2020 рік, проєкт штатного розпису на 2021 рік та проєкт кошторису на 2021 рік, надіслані листом НФДУ № 1-01/241 від 14.12.2020р.

Голова Національного фонду досліджень України Яценко Л.П. покидає онлайн-засідання.

2. Друге питання порядку денного - Обговорення та затвердження проекту протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Виступили:

Колежук О.К. доповів, що станом на сьогодні можлива дата проведення чергового засідання Національної ради ще не визначена. Пропонується обговорити детально по пунктах проект протокольного рішення чергового засідання Національної ради з врахуванням змін, запропонованих МОН. Проект протокольного рішення виведено на екран для обговорення.

До засідання приєднується член НК Котречко Сергій Олексійович. Присутні члени НК у кількості 22-х осіб.

Проводиться обговорення і узгодження правок до підсумкового документу за кожним положенням проекту, в обговоренні виступають члени НК **Анісімов І.Ю., Ємець А.І., Колежук О.К., Білоус А.Г., Черніга Р.М., Климчук О.Б., Єгоров І.Ю., Войтенко Н.В., Арбузова С.Б., Кондратенко Ю.П., Файнлейб О.М., Фоміна М.О.**

Щодо запропонованих МОН положень протокольного рішення, якими пропонувалося підтримати пропозиції МОН щодо плану першочергових кроків з розвитку сфери наукової та науково-технічної діяльності України, вдосконалення законодавчого забезпечення діяльності у науковій, науково-технічній та інноваційній сфері на 2021 рік, **Колежук О.К.** поінформував, що на час засідання від МОН не надійшло тексту пропозицій, які цими положеннями пропонується підтримати, і запропонував ці положення з проекту протокольного рішення виключити, з урахуванням того, що вони пізніше можуть бути внесені в протокольне рішення безпосередньо на засіданні Національної ради, якщо відповідні матеріали будуть надані та схвалені. На підтримку цієї пропозиції виступили також члени НК **Ємець А.І., Кондратенко Ю.П., Черніга Р.М.**

При обговоренні положень протокольного рішення щодо підтримки пропозицій МОН щодо законодавчого забезпечення реформування Національної академії педагогічних наук та Національної академії аграрних наук, **Стасик О.В.** запропонував доповнити це положення тезою, що Національна рада повинна заслуховувати питання про стан виконання ходу реформування щонайменше щорічно. **Єгоров І.Ю.** та **Ємець А.І.** відзначили, що НК була надана інформація лише щодо планів заходів з реформування НАПН та НААН, і запропонували додати тезу, що подібні плани необхідно розробити також для інших галузевих академій, а саме для НАМН, НАПрН та НАМ. **Черніга Р.М.** запропонував доповнити тезою про проведення аудиту стану та напрямів підвищення ефективності і розвитку наукової

діяльності Національної академії педагогічних наук та Національної академії аграрних наук з залученням членів Наукового комітету Національної ради як представників наукової громадськості, що проводили аналіз звітів національних академії наук про стан використання бюджетних коштів на наукову та науково-технічну діяльність.

Щодо пропозиції МОН Кабінету Міністрів України доручити Національній академії наук України та національним галузевим академіям наук України провести комплексне прогнозно-аналітичне дослідження з метою формування нового переліку пріоритетних напрямів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, **Колежук О.К.** відзначив, що вона не повністю відповідає статті 4 Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», а також не вирішує проблеми з тим, що термін дії чинного переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, які обумовлюють фінансування досліджень і розробок за низкою бюджетних програм. **Колежук О.К.** запропонував рекомендувати МОН ініціювати перед Верховною радою продовження терміну дії чинного переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на 2021 рік, і на початку 2021 року розробити проект плану заходів з забезпечення реалізації Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» в частині формування нового переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

З технічних причин члени НК Жолос О.В, Лисецький Л.М. покидають онлайн-засідання. Присутні члени НК у кількості 20 осіб.

Щодо положень проекту протокольного рішення, які стосуються діяльності робочих груп Національної ради, **Колежук О.К.** висловив пропозицію, що всі утворені Національною радою робочі групи повинні продовжувати працювати на постійній основі, за умови оперативного оновлення їх складу. При цьому, **Черніга Р.М.** висловив занепокоєння щодо подальшої долі напрацьованих пропозицій в робочих групах, оскільки відсутня тяглість в роботі цих груп.

Щодо положень проекту протокольного рішення, які стосуються внесення на розгляд КМУ проектів актів згідно з напрацьованими робочими групами Національної ради пропозиціями, **Колежук О.К.** запропонував рекомендувати МОН вжити заходів до виконання відповідного пункту рішення Національної ради від 05.11.2019 р., оскільки запропонована редакція рекомендації вже була в попередньому протоколі.

Арбузова С.Б. виступила з пропозицією доповнити проект протокольного рішення рекомендацією МОН, Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти розглянути пропозиції робочої групи Національної ради з підготовки пропозицій щодо засад функціонування в Україні системи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань і підготувати проекти із врахуванням змін до відповідних нормативно-правових актів; МОН розглянути пропозиції робочої групи Національної

ради щодо стимулювання молодих вчених і підготувати проекти із врахуванням змін до відповідних нормативно-правових актів.

Після завершення обговорення, **Колежук О.К.** ставить на голосування пропозицію затвердити в цілому проект протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, з урахуванням внесених правок.

Результати відкритого голосування:

«За» - 18, «Утримались» - 2, «Проти» – Немає.

Вирішили: затвердити проект протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій із правками Наукового комітету (проект додається, див. **Додаток**).

1. Третє питання порядку денного – Різне.

Колежук О.К. проінформував, що МОН пропонує до громадського обговорення проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», і запропонував Науковому комітету надати МОН пропозиції з цього питання до 25 грудня 2020 року. Інформація прийнята до відома.

На цьому порядок денний засідання Наукового комітету від 16.12.2020 р. вичерпано, головуєчий Колежук О.К. оголошує засідання закритим.

Голова Наукового комітету

О. К. Колежук

Секретар Наукового комітету

О. В. Стасик

Додаток до протоколу № 8
засідання Наукового комітету
від 16.12.2020 на 4 арк.

Проект

ПРОТОКОЛ № 4
засідання Національної ради України з питань
розвитку науки і технологій

м. Київ

___ грудня 2020 р.

Засідання проводив: Прем'єр-міністр України ШМИГАЛЬ Д.А.

Присутні: члени Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, запрошені (за списком)

За результатами обговорення питань стосовно стану та перспектив розвитку сфери наукової та науково-технічної діяльності України, результатів діяльності робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій та Міністерства освіти і науки України, результатів заслуховування та оцінювання звітів головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати за 2018-2019 роки, стосовно перших результатів роботи Національного фонду досліджень України (далі – Фонду) та персонального складу Наукової ради Фонду, Національна рада України з питань розвитку науки і технологій (далі – Національна рада) вирішила:

1. Інформацію голови Адміністративного комітету Національної ради Шкарлета С.М., голови Наукового комітету Національної ради Колежука О.К., заступника голови Адміністративного комітету Національної ради Кизима М.О., Президента Національної академії наук України Загороднього А.Г., Президента Національної академії аграрних наук України Гадзала Я.М., Президента Національної академії педагогічних наук України Кременя В.Г., Президента Національної академії правових наук України Петришина О.В. з зазначених питань взяти до відома.

2. Підтримати пропозиції МОН щодо законодавчого забезпечення реформування Національної академії педагогічних наук та Національної академії аграрних наук шляхом затвердження відповідних планів заходів,

згідно із пропозиціями робочих груп, утворених Міністерством освіти і науки України, та з урахуванням рекомендацій відповідної робочої групи Національної ради. Рекомендувати МОН до 1 квітня 2021р. розробити плани заходів з реформування Національної академії правових наук, Національної академії мистецтв, та Національної академії медичних наук. Рекомендувати МОН проведення аудиту стану та напрямів підвищення ефективності і розвитку наукової діяльності Національної академії педагогічних наук та Національної академії аграрних наук з залученням членів Наукового комітету Національної ради як представників наукової громадськості, що проводили аналіз звітів національних академій наук про стан використання бюджетних коштів на наукову та науково-технічну діяльність.

Щорічно проводити заслуховування про стан виконання відповідних планів заходів на засіданні Національної ради.

3. Погодитись з пропозицією Президента Національної академії наук України стосовно організації діяльності з реформування Національної академії наук України, з урахуванням рекомендацій відповідної робочої групи Національної ради щодо самостійного здійснення академією заходів із вдосконалення її структури, управлінської та наукової діяльності.

4. Рекомендувати:

4.1 МОН ініціювати перед Верховною Радою України продовження терміну дії чинного переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки до 31 грудня 2021р.;

4.2. МОН, з залученням робочої групи Національної ради з підготовки пропозицій щодо оновлення системи пріоритетів розвитку науки і техніки та заходів з їх реалізації, розробити і до 1 квітня 2021 року внести на розгляд Кабінету Міністрів проект плану заходів з забезпечення реалізації Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» в частині формування нового переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

4.3. Національній академії наук України та національним галузевим академіям наук України, провести комплексне прогнозно-аналітичне дослідження з метою формування пропозицій щодо пріоритетних напрямів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

5. Схвалити:

звіт Ідентифікаційного комітету Фонду щодо процедури та результатів обрання членів Наукової ради Фонду;

персональний склад Наукової ради Фонду та рекомендувати Кабінету Міністрів затвердити його в установленому порядку.

6. Схвалити в цілому висновки та пропозиції Наукового комітету Національної ради за підсумками проведеного 10-18 червня 2020 р. заслуховування звітів головних розпорядників бюджетних коштів.

7. Продовжити, відповідно до частини чотирнадцятої статті 20 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» діяльність утворених рішенням Національної ради (протокол №3 від 5.11.2019 р.) робочих груп на постійній основі. Головам Адміністративного та Наукового комітетів Національної ради до 1 лютого 2021 р. подати Голові Національної ради узгоджені пропозиції щодо оновлення персонального складу робочих груп; МОН забезпечити координацію їх діяльності. Про результати діяльності робочих груп доповісти на наступному засіданні Національної ради.

8. Рекомендувати:

8.1. МОН, спільно з Науковим комітетом Національної ради, невідкладно розробити та внести в установленому порядку Кабінету Міністрів проект акта про затвердження персонального складу Наукової ради Фонду;

8.2. МОН вжити заходів до внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів проектів актів щодо внесення змін до Законів України «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про наукову і науково-технічну діяльність» (щодо Національного фонду досліджень) на виконання доручення Прем'єр-Міністра України №47820.11-19 від 22.01.2020р. з урахуванням підпункту 3 пункту 9 протоколу №3 засідання Національної ради від 5.11.2019р.;

8.3. МОН, спільно з Мінфіном, розробити проект змін до Податкового, Бюджетного та Господарського кодексів України для забезпечення особливого статусу Фонду відповідно до прикінцевих положень Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та з урахуванням підпункту 3 пункту 9 протоколу №3 засідання Національної ради від 5.11.2019р, та внести його до 1 квітня 2021р. в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів;

8.4. МОН, НАЗЯВО до 1 квітня 2021р. розглянути схвалені Науковим комітетом Національної ради пропозиції робочої групи Національної ради з підготовки пропозицій щодо засад функціонування в Україні системи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань (Додаток 2а до протоколу №2 засідання Наукового комітету від 25.03.2020) і підготувати з їх урахуванням проекти змін до відповідних нормативно-правових актів;

8.5 МОН до 1 квітня 2021р. розглянути схвалені Науковим комітетом Національної ради пропозиції робочої групи Національної ради з підготовки пропозицій щодо створення системи стимулів для молодих учених (Додаток

до протоколу № 4 засідання Наукового комітету від 21.05.2020) і підготувати з їх урахуванням проекти змін до відповідних нормативно-правових актів.

8.6. Головним розпорядникам бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок призначити осіб, відповідальних за збір та аналіз інформації щодо здійснення цими розпорядниками коштів наукової та науково-технічної діяльності, а також за комунікацію з Національною радою;

8.7. МОН, спільно з Науковим комітетом Національної ради, до 1 квітня 2021р. розробити пропозиції щодо вдосконалення чинних форм звітності щодо здійснення головними розпорядниками бюджетних коштів наукової та науково-технічної діяльності, що подаються головними розпорядниками коштів до МОН, і внести зміни до відповідних нормативно-правових актів;

8.8. МОН на основі висновків та пропозицій Наукового комітету Національної ради за підсумками заслуховування звітів головних розпорядників бюджетних коштів за 2017-2019 роки, і з урахуванням заходів з реформування національних галузевих академій наук, провести аналіз доцільності здійснення наукової та науково-технічної діяльності окремими головними розпорядниками коштів, доцільності збереження існуючої структури підпорядкованих наукових установ, приділивши спеціальну увагу питанням зміни статусу підрозділів, що виконують допоміжні (технічні) завдання;

8.9. Науковому комітету Національної ради, відповідно до підпункту 7 пункту 7 статті 20, абзацу другого пункту 9 та пункту 11 статті 21 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», провести наступне заслуховування та оцінювання звітів головних розпорядників бюджетних коштів до 30 квітня 2021 року з метою вчасної підготовки та внесення відповідних рекомендацій Національній раді;

8.10. Мінфіну, МОН вжити заходів щодо визначення Національного фонду досліджень головним розпорядником бюджетних коштів відповідно до частини п'ятої статті 49 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Голова Національної ради

ШМИГАЛЬ Д. А.

Секретар Національної ради

КОБЛОШ В. В.

Alexei Koleshnik